

Handläggare
Petter Bergeå
08-50833648

Till
Utbildningsnämnden
2024-06-13

Utökad kontroll av uppgifter i belastningsregistret

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/446

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian ”Utökad kontroll av uppgifter i belastningsregistret” till utbildningsnämnden. I promemorian som har tagits fram inom utbildningsdepartementet föreslås att de brott som framgår av de registerutdrag som enligt skollagen ska uppvisas av den som erbjuds en anställning eller på annat sätt ska anlitas eller tas emot inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet utökas med ett par ytterligare brott. De brott som föreslås att de framgent ska ingå är *brott mot terroristbrottslagen* och *involverande av underårig i brottslighet*. Tilläggen föreslås att tillämpas från den 1 december 2024.

Regeringen har utöver de förslag som återfinns i promemorian även tillsatt en utredning med ett bredare uppdrag som bland annat kommer att se över om ytterligare brott bör framgå av de registerutdrag som är aktuella vid bland annat anställning inom skolväsendet. Utbildningsförvaltningen ser positivt på förslaget i promemorian. Därtill ser förvaltningen också positivt på att allvarliga brott som idag inte framgår av registerutdragen inkluderas.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian ”Utökad kontroll av uppgifter i belastningsregistret” till utbildningsnämnden.

En utredare har fått i uppdrag att biträda Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) med att bland annat göra en översyn av vilka brott som bör ingå i det utdrag ur belastningsregistret som enligt skollagen ska uppvisas av den som erbjuds en anställning eller på annat sätt ska anlitas eller tas emot inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet. I avvaktan på utredarens förslag har utbildningsdepartementet utarbetat en promemoria med förslag på vissa nya brott som bedöms som särskilt angelägna att snabbt föra in i regleringen om registerkontroll. I promemorian föreslås att det utdrag ur belastningsregistret som ska uppvisas i samband med att en enskild ska anställas, anlitas eller på annat sätt tas emot inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet ska omfatta brott mot terroristbrottslagen eller motsvarande äldre lagstiftning och brottet involverande av underårig i brottslighet. Tilläggen föreslås att tillämpas från den 1 december 2024.

Frågan om vilka brott som ska ingå i de registerutdrag som ska visas upp i samband med anställning är reglerad i förordning (1999:1134) om belastningsregister. Ändringen föranleder således bara en ändring i förordningstexten.

Förslagen innebär inte någon förändring rörande hanteringen av registerutdrag, till exempel vilka som ska omfattas av registerkontrollen, när registerkontroll ska ske och vilka uppgifter som får sparas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personal och kompetensförsörjning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 4 juni 2024. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 4 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Barn och ungdomar ska erbjudas en förskole- och skolmiljö som är så säker och trygg som möjligt där de möts av lämpliga vuxna. Rekryteringen av personal är central och i rekryteringsprocessen uppnås detta genom att referenser kontrolleras och noggranna intervjuer genomförs.

Utöver referenstagning och intervjuer kontrolleras att personer som anställs eller på annat sätt arbetar nära barn inte är dömda för vissa grova brott genom att ett utdrag från belastningsregistret ska visas upp innan anställning eller innan personen anlitas eller tas emot. Den senare kontrollen är lagreglerad. Lagstiftning rörande registerkontroll vid anställning inom skolans område infördes den 1 januari 2001. Lagstiftningen är utformad med hänsyn till att uppgifter om brottshistorik är av integritetskänslig karaktär och bygger på en avvägning mellan skyddet av den personliga integriteten och skyddet av barn och elever. Hanteringen är förknippad med begränsningar vad gäller när registerutdrag får begäras, vilka uppgifter utdragen ska innehålla och hur den information som framkommer i ett registerutdrag får hanteras och sparas.

Även om lagstiftningen har setts över sedan den infördes är de brott som framgår av registerutdragen i huvudsak samma som vid införandet. Det registerutdrag som ska visas upp ska endast innehålla uppgifter om domar, beslut eller strafförelägganden där påföljd har dömts ut eller åtalsunderlåtelse meddelats för mord, dråp, grov och synnerligen grov misshandel, människorov, sexualbrott, grovt rån samt barnpornografibrott och grovt barnpornografibrott.

Det kan konstateras att flera allvarliga brott med fängelse på straffskalan, så som till exempel grovt narkotikabrott, misshandel (av normalgraden), rån (av normalgraden), vapenbrott, brott mot knivlagen och grov stöld inte framgår av de registerutdrag som anställda är skyldiga att visa upp inför anställning inom skola och förskola idag. I praktiken innebär det att registerkontrollen, utifrån dess nuvarande utformning, inte är ett effektivt verktyg för att förhindra att personer som är brottsaktiva kan söka sig till arbeten inom skola- och förskola, ens i de fall de nyligen är dömda för allvarliga brott.

Utifrån skolans uppdrag, att tillhandahålla en trygg plats för barn och unga, ser förvaltningen att det är rimligt att skolan också får lagstöd för en registerkontroll som ger förutsättningar att hålla brottsaktiva personer utanför verksamheten. Förvaltningen är därför även positiv till att fler brott inkluderas i de aktuella registerutdragen, däribland de två brottsrubriceringar som är aktuella i den utredning som nu skickats på remiss.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för

jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med anledning av remissens svarstid.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Petra Nergårdh
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Promemoria ”Utökad kontroll av uppgifter i belastningsregistret”

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2024-06-04